

Marcel Martí

Ritme i matèria

Del 7 de juny al 23 de novembre
de 2025

Museu Can Mario, Palafrugell

L'exposició

Amb motiu del centenari del naixement de l'escultor **Marcel Martí** (Alvear, l'Argentina, 1925-Palafrugell, Girona, 2010), la Fundació Vila Casas presenta l'exposició *Ritme i matèria* on revisa la trajectòria d'un dels grans noms de l'escultura catalana del segle XX. Reconegut especialment com a escultor, també va practicar altres disciplines, com el gravat, el tapís i el dibuix. La seva obra és vastíssima, amb un domini excel·lent de la matèria –pedra, fusta, ciment, ceràmica, ferro i bronze– i amb una constant recerca del ritme i els espais interiors.

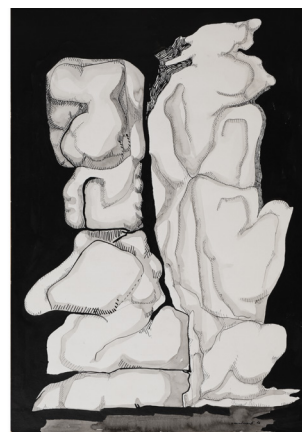
L'exposició, comissariada per **Aitor Quiney**, no només permet visualitzar els diferents llenguatges i tècniques que va conrear sinó que, a través d'obres escultòriques de petit i mitjà format i d'un gabinet de dibuixos, ens ajuda a entendre la seva evolució des d'una figuració idealitzada del cos humà fins a una abstracció pura.

La seva obra, sovint en bronze i pedra, reflecteix una recerca constant per la puresa de les línies i les proporcions harmòniques. Inspirat per l'art modern europeu i el moviment constructivista, Marcel Martí va crear escultures que conviden a la contemplació i al diàleg amb l'espai que les envolta.

“Si bé Marcel Martí sempre ha estat analitzat com a escultor, és sense dubte, també, un dibuixant de grandíssima qualitat i un poeta que escrivia des de l'adolescència. El mateix Marcel Martí considerava el dibuix no com una eina per arribar-hi a la síntesi de les formes sorgides del ritme de la matèria sinó com a base per a la seva expressió artística. De fet, Martí va començar com a dibuixant i pintor. I és justament en un dels seus primers dibuixos publicats, concretament a la revista *Ariel*, on es veu ben clarament la importància que Martí li dona a la línia i al volum quan agrupa cinc joves en un conjunt macís i compacte i de clara perspectiva volumètrica”, explica Aitor Quiney, comissari de la mostra.

Títol no identificat
1995, ferro policromat,
38 x 55 x 19 cm,
Fundació Vila Casas

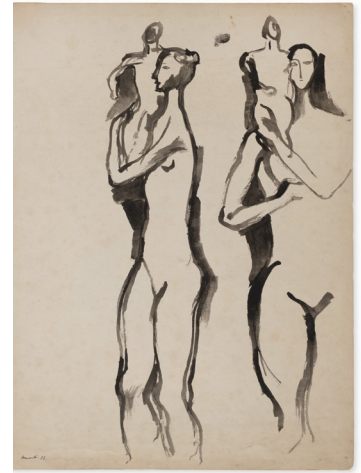
Títol no identificat
1974, tinta sobre paper,
44,5 x 31 cm

Les primeres obres que va realitzar eren figuratives –bàsicament figures humanes, sobretot nus femenins i maternitats–, idealitzades, allargades i primes, que suggerien el moviment de les formes. Aquest realisme idealitzat s’havia de construir dins d’una llibertat total de plans interiors i exteriors a fi de donar una idea de la realitat en moviment, de la llum i de la forma.

A partir de 1957 la seva obra experimenta un canvi extrem quant a les formes: transforma la seva obra en abstracció i, tot i que manté els mateixos temes, apareixen formes abstractes en si mateixes i independents. La deformació i estilització profundes sorgeixen al mateix temps com a necessitat de modificar el món real i com a resultat d’una comprensió intel·lectual i arquitectònica del volum.

Per a Marcel Martí, el dibuix era alhora una tècnica d’expressió *per se* i una eina de treball. Martí va ser un autodidacte tota la vida i va assolir els coneixements a base de recerca. El més destacat d’aquell moment, va ser el dibuix fet a partir de la línia clara i nua, a la qual Martí, amb una exquisida sensibilitat, li va extreure tota l’expressivitat. Tal com diu Aitor Quiney: “Són dibuixos clars, sense cap ombra i amb un llenguatge senzill, als quals alguna vegada els afegeix color. Alguns de més literaris i de temes surrealistes també hi són presents, però menys, ja que són il·lustracions amb un component narratiu”.

L’any 1948 va celebrar la seva primera exposició de pintures i dibuixos a la Sala Caralt de Barcelona, on va presentar vint-i-cinc olis i catorze dibuixos. Gràcies a l’èxit d’aquesta exposició, va viatjar a París on es va integrar en els cercles artístics de la ciutat. A la "Gran Chaumière" va rebre lliçons de Zadkine i André Lhote, mentre que Paul Bornet el va ensenyar l’art del gravat.

Títol no identificat
1953, tinta sobre paper,
46,8 x 33,9 cm

Entre 1955 i 1957, Marcel Martí comença a exposar les seves escultures en diferents mostres col·lectives, la majoria nus femenins o grups de persones. El cos humà transcendeix la naturalesa com a objecte que de mica en mica sintetitza i va exposant. "A partir de 1957, l'obra de Marcel Martí torna a fer un canvi extrem quan a les formes: del realisme idealitzat transforma la seva obra en abstracció –malgrat que alguns temes continuen essent els mateixos: cossos femenins i maternitats–, amb l'entrada de formes abstractes en si mateixes i independents de qualsevol tema", apunta el comissari. El dibuix li serveix essencialment per a l'esquematzació intensa de les obres. En una llibreta de dibuix traça en una seqüència la transformació d'una figura femenina en una d'abstracta amb les mateixes característiques formals, a partir de tretze composicions a través de les quals i de mica en mica emergeix la figura abstracta a partir de la realista. Són figures totèmiques i ascendent que assoleixen la forma no només mitjançant el modelatge, sinó per la matèria i la textura.

El 1958 guanya el primer premi Manolo Hugué amb una obra en pedra inspirada en Jacques Lipchitz i una medalla de bronze a la II Alexandria International Biennale for Mediterranean Countries, a Egipte. I ja el 1959, a banda de presentar obra al III Saló de Maig, celebra la seva primera exposició individual d'escultura a les Galeries Syra, del 15 al 28 de maig, on va mostrar vint-i-set escultures i diversos dibuixos. Amb aquesta exposició, Marcel Martí entrà a ocupar un lloc, per dret propi, en la primera línia de l'escultura catalana acompanyant Eudald Serra, Josep M. Subirachs i Xavier Corberó, entre altres.

L'any 1960 Martí va rebre el guardó Julio González d'escultura, que premiava "el ritme, l'aguda simetria, la potencialitat de l'equilibri intern dominat per una exposició de força, la captació de l'espai, la valorització de la matèria, la riquesa de la textura, el dramatisme de l'exteriorització del procés de treball i el cromatisme de la patina.

Títol no identificat
c. 1955, bronze, 22 x 10,5 x
16,5 cm

Marcel Martí a la Sala Syra, 1959

L'exposició que Marcel Martí va celebrar a la Galeria Grifé & Escoda l'any 1962 va posar de manifest que la matèria havia de ser la clau de volta de la seva obra. Les obres de 1957 cap a 1961 ja formulaven la necessitat de l'artista de motivar-se segons la matèria emprada. Havia de ser un diàleg entre la força interna d'un impuls vital i la disciplina d'un crític intel·lectual: per a Martí, la matèria només té solucions i la feina de l'escultor no és resoldre problemàtiques proposades per la ceràmica, la pedra, l'argila o el ferro, sinó proposar problemes que aquests materials resoldran segons la pròpia evolució, durant el mateix procés de construcció.

En les seves primeres obres és palpable la influència de l'obra de grans mestres de l'escultura moderna, com Moore, Zadkine o Julio González. Malgrat les seves incursions en l'abstracció geomètrica, Marcel Martí ha estat considerat sempre com un escultor lligat a l'informalisme pel fort caràcter expressionista de les seves obres. A principis dels anys seixanta es va dedicar als metalls, ferro i coure, realitzant obres fonamentalment geomètriques en les quals dominen els angles i arestes.

A finals de 1969, Marcel Martí comença a elaborar escultures amb metacrilat i, posteriorment, amb fibra de vidre, sense deixar, ni la pedra, ni la ceràmica al gran foc, ni la fusta o el bronze. Les dels anys 1973 i 1974 trenquen amb la rigidesa dels elements geomètrics i tornen a formes més orgàniques. Amb la pedra, Martí farà un nou gir, amb les escultures de formes geològiques, que Marcel Martí denominarà "escultures en diàleg", perquè moltes de les obres contenen diverses peces fraccionades en una mateixa unitat escultòrica, les quals permeten aquest diàleg. Una de les obres fonamentals d'aquest nou conjunt, que tendeix, tanmateix, a la monumentalitat o sensació de monumentalitat dins la naturalesa orgànica, és *Homenatge a les Illes Medes*. Es tracta d'una obra escultòrica de primera magnitud en marbre grec que es compon de diferents peces per construir el més representatiu de la naturalesa.

Forma amb tres caps
1959, bronze, 47 x 21 x 10 cm

Medes
1973, bronze, 70 x 229 x 39 cm,
Fundació Vila Casas

Des dels anys noranta, torna a sentir molt proper el tacte del ferro tot i que treballa amb figures més petites que les que feia en els anys seixanta, de tal manera que l'any 1995 les presenta a la Galeria Barcelona. Tants anys viscuts al camp dotaren l'obra de Marcel Martí d'una gran serenor que, si bé no afegeix gaires canvis estructurals en la seva obra, sí que l'acompanya de noves meditacions i hi afegeix una mena de profunditat i enriquiment.

Les escultures dels últims anys de Marcel Martí semblen impertorbables davant del temps i dels corrents artístics, no han deixat de ser fidels a si mateixes, com si l'escultor fos un mitjà únicament per poder existir; dit d'una altra manera, l'obra de Marcel Martí ha continuat immutable –en paraules de Maria Lluïsa Borràs– a una manera d'entendre l'escultura, l'evolució de la qual es produeix al marge de l'àmbit extern i se centra exclusivament en el seu propi treball, la pròpia reflexió, el seu llenguatge i en el seu món interior. Per això, la seva obra es manté fidel a un existencialisme, a una síntesi de l'evolució de l'ésser humà i a una naturalesa en constant erosió i canvi.

Les seves obres més característiques són escultures orgàniques que recorden en alguns casos a les formes modernistes de Gaudí. El seu llenguatge, en el qual es combinen els elements còncavos i convexos de línies cada vegada més senzilles i depurades, dona lloc a una obra de gran coherència i perfecció en la qual l'artista valora cada vegada més els volums.

Títol no identificat
c. 1980-1990, bronze,
65,5 x 20 x 15 cm

Catàleg de l'exposició

El catàleg editat amb motiu de l'exposició presenta un text d'Aitor Quiney, comissari de la mostra.

– *Marcel Martí, matèria i ritme a les mans*

Activitats relacionades

Visites guiades a l'exposició

Dissabte 21 de juny, 19 h
Dissabte 5 de juliol, 19 h
Dissabte 19 de juliol, 19 h
Dissabte 2 d'agost, 19 h
Dissabte 23 d'agost, 19 h
Dissabte 6 de setembre, 19 h
Dissabte 20 de setembre, 12 h
Dissabte 4 d'octubre, 12 h
Dissabte 18 d'octubre, 12 h
Dissabte 15 de novembre, 12 h

Diàleg entre Aitor Quiney, comissari de l'exposició i Manuel Gimeno, col·leccionista.

Divendres 25 de juliol, 19 h

Visita guiada amb el comissari Aitor Quiney

Dissabte 11 d'octubre, 12 h
Dissabte 8 de novembre, 12 h

Agona
1998, ferro, 40 x 52 x 16 cm,
Fundació Fran Daurel

Llistat d'obres

Títol no identificat
1947, tinta sobre paper,
31 x 42,7 cm

Títol no identificat
1949, tinta sobre paper,
23 x 31,9 cm

Dones
1949, tinta xinesa sobre paper,
28 x 21,5 cm

Parella de dones
1950, llapis i cera sobre paper,
41 x 33 cm

Títol no identificat
1950, tinta sobre paper,
31,7 x 22 cm

Títol no identificat
1951, gravat, 31 x 39,5 cm

Títol no identificat
1951, tinta sobre paper,
32,5 x 40,5 cm

Títol no identificat
1953, tinta sobre paper,
46,8 x 33,9 cm

Títol no identificat
c. 1955, cera, 15 x 25,5 x 13,5
cm

Títol no identificat
c. 1955, bronze, 22 x 10,5 x
16,5 cm

Títol no identificat
c. 1955, gres,
32 x 15,5 x 25 cm

Muchachas ante el espejo
1955, bronze,
58 x 30 x 25 cm

Títol no identificat
1955, tinta sobre paper,
31,5 x 45 cm

Títol no identificat
1956, tinta sobre paper,
50,1 x 34,5 cm

Títol no identificat
(Retrat d'Arlette)
1957, tinta sobre paper, 26 x
28,9 cm

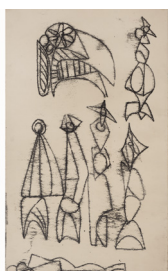
Grup
1957, ciment,
73,5 x 47 x 18,5 cm

Homenatge a Archipenko
1958, ceràmica cuita a alta
temperatura, 80 x 25 x 17 cm

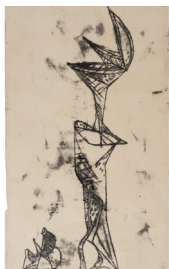
Forma amb tres caps
1959, bronze, 47 x 21 x 10 cm

Títol no identificat
1959, monotip sobre paper,
53,4 x 31 cm

Títol no identificat
1959, monotip sobre paper,
52 x 30,3 cm

Títol no identificat
1959, monotip sobre paper,
53,5 x 31 cm

Títol no identificat
1959, monotip sobre paper
53,5 x 31 cm

Títol no identificat
1959, monotip sobre paper,
53,5 x 31 cm

Títol no identificat
1959, ceràmica cuita a alta
temperatura, 80 x 15,5 Ø cm

Títol no identificat
1959, ceràmica cuita a alta
temperatura, 68,5 x 37 x 18 cm

Títol no identificat
c. 1958-1962, ceràmica cuita
a alta temperatura, dues peces:
29,5 x 21 x 8 cm i 28,5 x 20,5
x 10 cm

Títol no identificat
c. 1958-1962, ceràmica cuita
a alta
temperatura, 33 x 19 x 13 cm

Labin
1963, argila i resines,
48 x 42 x 27 cm

Arquitectònica
1963, argila recoberta,
46 x 27 x 19 cm

Yer
1963, argila recoberta,
55 x 34 x 26 cm

Tòtem
1963, argila recoberta,
46 x 21 Ø cm

Babel
c. 1963–1964, argila recoberta,
46 x 27 Ø cm

BG
c. 1964-1965, argila recoberta,
29 x 22 Ø cm

Testa
1965, terracota, 35,5 x 23 x 27
cm

Uer
1965, terracota, 24,5 x 14,5 x
13 cm

Holip
1965, fusta ebenitzada,
50,5 x 16 x 13 cm

Arcane
1965, bronze, 28 x 28 x 12 cm,
Ajuntament de Girona. Col·lec-
ció Rafael i Maria Teresa Santos
Torroella. MHG 14421

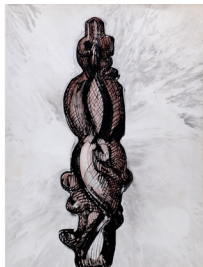
Lao
1965-1967, marbre,
94 x 32 x 20 cm,
Col·lecció Toni Ciurans

Títol no identificat
1966, monotip sobre paper,
12,5 x 9 cm

Títol no identificat
1966, monotip sobre paper,
12,5 x 9 cm

Títol no identificat
1966, tècnica mixta sobre paper,
51 x 34 cm

Títol no identificat
1966, tècnica mixta sobre paper,
51 x 34 cm

Cíclade
1966, terracota (fang roig),
33 x 30 x 20 cm, Ajuntament de
Girona. Col·lecció Rafael i
María Teresa Santos Torroella.
MHG 14420

Títol no identificat
1966, terracota,
49,5 x 19,5 Ø cm

*Maqueta per al monument al
Descobrimient d'Amèrica de
Miami 1968, terracota, 50 x 20
Ø cm, Col·lecció Sagnier*

Llança
c. 1968-1969, ceràmica cuita
a alta temperatura, 54 x 14 Ø cm

Crisàlide K
1969, marbre, 65 x 32 x 27 cm,
Col·lecció Joan-Artur Roura
i Comas

Títol no identificat
1969, llapis i collage sobre
paper, 31,8 x 18,6 cm

Und
1969, terracota, 251 x 44 Ø
cm,
Col·lecció filla de Marcel Martí

Casc
1969, coure, 25 x 17 x 18 cm,
Ajuntament de Girona. Col·lec-
ció Rafael i María Teresa Santos
Torroella. MHG 14418

Nasca
1970, terracota, 27 x 14,5 Ø cm

Títol no identificat
1971, tinta sobre paper,
31,8 x 22,5 cm

Títol no identificat
1971, tinta sobre paper,
14,4 x 13,1 cm

Mira
1971, polièster i marbre,
108 x 60 x 70 cm,
Fundació Vila Casas

Títol no identificat
1971, tinta sobre paper,
35,7 x 25 cm

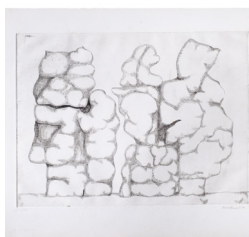
Títol no identificat
1971, bronze, 41 x 20 x 18 cm,
Fundació Vila Casas

Títol no identificat
1973, tinta sobre paper,
44,3 x 31,1 cm

Medes
1973, bronze, 70 x 229 x 39
cm, Fundació Vila Casas

Títol no identificat (Medes)
1974, gravat sobre paper,
53 x 70 cm

Egnor
1985, bronze, 22,5 x 8,5 x 6
cm,
Fundació Vila Casas

Títol no identificat
1974, gravat sobre paper,
76 x 57 cm

Títol no identificat
1974, gravat sobre paper,
76 x 57 cm

Títol no identificat
1974, gravat sobre paper,
34,9 x 52,8 cm

Títol no identificat
1974, tinta sobre paper,
44,5 x 31 cm

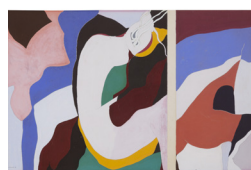
Títol no identificat
1975, tinta sobre paper,
32,2 x 22,8 cm

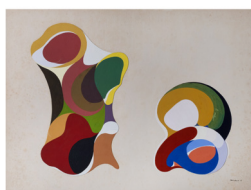
Títol no identificat
1975, tinta sobre paper,
32,2 x 22,7 cm

Títol no identificat
1976, guaix sobre paper,
32,3 x 45 cm

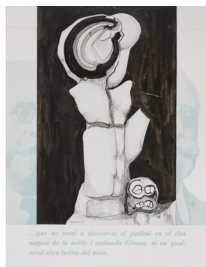
Títol no identificat
1976, guaix sobre paper,
32 x 49 cm, Ajuntament de
Girona. MHG 09390

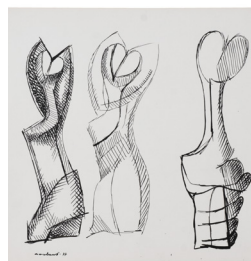
Títol no identificat
1976, collage sobre cartró,
55 x 75,5 cm

Títol no identificat
1976, litografia sobre paper,
69 x 49 cm

Homenatge a Carles Rahola
1976, tinta xinesa sobre paper
imprès, 71,5 x 50 cm, Ajunta-
ment de Girona. MHG 01808

Títol no identificat
1977, tinta sobre paper,
22,9 x 23,3 cm

Títol no identificat
1977, terracota,
20 x 22 x 11,5 cm

Liana
1977, terracota, dues peces:
24 x 22,5 x 12 cm i
24,5 x 15 x 10,5 cm

Títol no identificat
1980, tinta sobre paper,
32 x 46 cm

Títol no identificat
1983, bronze, 20,8 x 6 Ø cm,
Fundació Vila Casas

Ilac
1983, bronze, 38 x 11 Ø cm

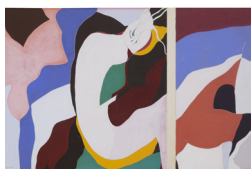
Montserrat
1984, bronze, 35 x 32 x 20 cm,
Fundació Vila Casas

Mirta
1986, polièster i vidre,
63 x 36 x 27 cm,
Fundació Vila Casas

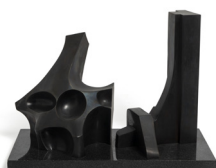
Títol no identificat
c. 1980-1990, bronze,
65,5 x 20 x 15 cm

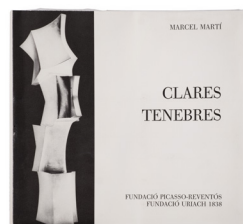
Títol no identificat
c. 2006, llana i fil,
222 x 235 cm, Ajuntament de
Girona. MHG 09670

Títol no identificat
1990, collage sobre cartró,
65,5 x 31 cm

Rutla
1991, bronze, 27 x 36,5 x 17,5
cm, Fundació Vila Casas

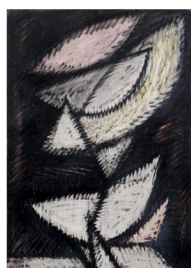
Clares tenebres
1993, poemes i il·lustracions de
Marcel Martí, Barcelona: Funda-
ció Picasso-Reventós i Fundació
Uriach 1838, Fundació Vila
Casas

Títol no identificat
1995, ferro policromat,
38 x 55 x 19 cm,
Fundació Vila Casas

Nallac
1995, ferro, 53 x 39 x 30 cm,
Fundació Vila Casas

Títol no identificat
1996, tècnica mixta sobre paper,
70 x 50 cm

Títol no identificat
1998, collage sobre cartró,
54 x 31,5 cm

Títol no identificat
1998, tècnica mixta sobre paper,
45 x 32,5 cm, Galeria Cada-
qués - Huc Malla

Títol no identificat (Agona)
1998, collage sobre cartró,
50 x 65 cm

Agona
1998, ferro, 40 x 52 x 16 cm,
Fundació Fran Daurel

Títol no identificat
1998, collage sobre cartró,
30 x 50 cm

Títol no identificat
1998, resina de polièster lacada,
16 x 35 x 26 cm,
Fundació Vila Casas

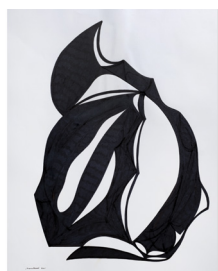
Títol no identificat
1969, metacrilat,
72,5 x 47,5 x 32,5 cm,
Fundació Vila Casas

Homenatge a August Puig
2000, ferro, 65 x 40 x 18 cm,
Fundació Vila Casas

Títol no identificat
2001, ferro, 30 x 15 x 13 cm,
Fundació Vila Casas

Títol no identificat
2001, tinta i collage sobre paper,
65 x 50 cm

Homenatge a Gargallo
2002, ferro, 55 x 48 x 22 cm,
Fundació Vila Casas

Tucsa
1994-2003, 120 x 50 x 50 cm,
acer inoxidable, ParcArt (Parc
de les Arts Contemporànies de
Cassà de la Selva)

Títol no identificat, V
2003, tinta sobre paper,
65 x 50 cm

Títol no identificat, II
2003, tinta sobre paper,
47 x 70,5 cm

Títol no identificat
2003-2004, tinta sobre cartró,
70 x 50 cm

Per a més informació podeu contactar amb el departament de Premsa i Comunicació:

Neus Pérez Garcia
nperez@fundaciovilacasas.com
93 481 79 85

Descàrrega d'imatges via web: <https://www.fundaciovilacasas.com/ca/documents-premsa>
Usuari: premsa
Contrasenya: premsa2025

FUNDACIÓ
VILA CASAS

www.fundaciovilacasas.com

ESPAIS
VolART
BARCELONA

Espais Volart
Ausiàs Marc, 20-22
08010 Barcelona
+34 93 481 79 85
volart@fundaciovilacasas.com

CAN
FRAMIS
BARCELONA

Museu Can Framis
Roc Boronat, 116-126
08018 Barcelona
+34 93 320 87 36
canframis@fundaciovilacasas.com

CAN
MARIO
PALAFRUGELL

Museu Can Mario
Plaça Can Mario, 7
17200 Palafrugell (Girona)
+34 972 306 246
canmario@fundaciovilacasas.com

PALAU
SOLTERRA
TORROELLA

Museu Palau Solterra
Església, 10
17257 Torroella de Montgrí (Girona)
+34 972 761 976
palausolterra@fundaciovilacasas.com